

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัย เรื่องผลการใช้เทคนิคกลุ่มสืบค้นที่มีต่อทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

- เพื่อเปรียบเทียบทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม
- เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยการใช้เทคนิคกลุ่มสืบค้นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม

สมมติฐานของการวิจัย

- นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม
- นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยการใช้เทคนิคกลุ่มสืบค้นหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนในอำเภอสามั่ง จังหวัดพิจิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตรเขต 1 จำนวน 3,250 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดวังแดง ออำเภอสามั่ง จังหวัดพิจิตร ปีการศึกษา 2550 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตรเขต 1 จำนวน 1 ห้องเรียน รวม 28 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ดำเนินการวิจัยครั้งนี้มี ดังนี้

1. เครื่องมือใช้ในการทดลอง คือ แผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสารการเรียนรู้ วิชาภาษาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่อง การดำรงชีวิตของพืช
2. เครื่องมือในการเก็บข้อมูลการวิจัยมี 2 ชนิด คือ
 - 2.1 แบบสังเกตทักษะกระบวนการทางวิชาศาสตร์
 - 2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ขั้นตอนการดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง ดังนี้

- 1.1 ก่อนการทดลอง ผู้วิจัยได้จัดเตรียมแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค กลุ่มสีบล็อก แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบสังเกตทักษะกระบวนการทางวิชาศาสตร์ เรื่อง การดำรงชีวิตของพืช กลุ่มสารการเรียนรู้วิชาศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
- 1.2 ดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยเป็นผู้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่สอนโดยใช้เทคนิคกลุ่มสีบล็อก เรื่อง การดำรงชีวิตของพืช โดยใช้แผนจัดการเรียนรู้มีจำนวน 16 แผน เป็นระยะเวลา 8 สัปดาห์ 32 ชั่วโมง
- 1.3 ทดสอบหลังเรียน (Post-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเมื่อเรียนจบตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ ใช้เวลา 20 นาที และใช้แบบสังเกตทักษะกระบวนการทางวิชาศาสตร์จะใช้เวลา 30 ชั่วโมง ในการสังเกตพฤติกรรมหลังเรียนของนักเรียนในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 14 – 16

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการใช้เทคนิคกลุ่มสีบล็อกที่มีต่อทักษะกระบวนการทางวิชาศาสตร์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม เรื่อง การดำรงชีวิตของพืช โดยใช้การวิเคราะห์แบบ One sample t – test

สรุป

1. นักเรียนมีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์หลังเรียนในภาพรวมคิดเป็นร้อยละ 79.10 ของคะแนนเต็ม และเมื่อพิจารณาในแต่ละทักษะมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 76.08 – 83.50 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกทักษะ

2. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยการใช้เทคนิคกลุ่มสืบค้น หลังเรียนร้อยละ 81.73 ของคะแนนเต็ม ซึ่งหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

การวิจัยในครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อหาผลการใช้เทคนิคกลุ่มสืบค้นที่มีต่อทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากผลการวิจัย ผู้วิจัยอภิปรายผลตามลำดับ ดังนี้

1. เพื่อเปรียบเทียบทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม

จากการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนมีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์หลังเรียนในภาพรวมคิดเป็นร้อยละ 79.10 ของคะแนนเต็ม และเมื่อพิจารณาในแต่ละทักษะมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 76.08 – 83.50 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกทักษะ

โดยสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุนี จันดา (2537 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ชั้นพื้นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัดอุดรดิตถ์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดอุดรดิตถ์ ปีการศึกษา 2536 จำนวน 1,040 คน จาก 18 โรงเรียน พบร่วมว่า (1) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ชั้นพื้นฐานสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม นิยา วิชัยดิษฐ์ (2538 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ชั้นพื้นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้ชุดการฝึกกิจกรรมส่งเสริมทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์กับการเรียนตามแผนการสอนปกติ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดป่าเหลี่ยม อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี ผลปรากฏว่าทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ชั้นพื้นฐานของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการฝึกกิจกรรมส่งเสริมทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์สูงกว่ากลุ่มที่สอนโดยการสอนแบบปกติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และไฟชูรย์ สุขศรีงาม (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ชั้นพื้นฐานและเจตคติเชิงวิทยาศาสตร์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาและสังกัดสำนักงาน

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พนักงานเรียนในโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา มีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐานโดยส่วนรวม และรายด้าน 3 ด้าน คือด้านการจัดกระทำ และการสื่อความหมายข้อมูล ด้านการพยากรณ์ และด้านการลงข้อวินิจฉัยมากกว่านักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานประถมศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการผลการวิจัยที่พนักงานเรียนที่เรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ที่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิคกลุ่มสืบค้นที่มีต่อทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์หลังเรียน สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม อาจเป็นเพราะว่า

เทคนิคกลุ่มสืบค้นยังได้เพิ่มความคิดเรื่อง ความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นสิ่งเร้าให้นักเรียนเกิด ความอยากรู้ อยากรู้และเมื่อรู้ว่าคนอื่นคิดอย่างไรได้เข้าใจการทำงานของคนอื่น ได้แก้ปัญหาร่วมกับคนอื่นการสอนตามเทคนิคนี้จึงมีความสอดคล้องกับการทำเนินชีวิตในสังคม ประชาธิปไตยอย่างยิ่ง ซึ่งสอดคล้องกับตระหนักรู้ของจอยซ์ และเวล (1996 : 65 – 88) กล่าวถึง เทคนิคกลุ่มสืบค้นในการค้นหาความรู้โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์เข้ามาช่วยในการแก้ปัญหา ทำให้นักเรียนมีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์สูงขึ้น

ด้วยเหตุผลดังกล่าว นักเรียนที่เรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ที่ได้รับ การสอนโดยใช้เทคนิคกลุ่มสืบค้นจึงมีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์หลังเรียนสูง กว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม

2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยการใช้เทคนิคกลุ่มสืบค้น ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม

จากการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยการใช้เทคนิค กลุ่มสืบค้น หลังเรียนร้อยละ 81.73 ของคะแนนเต็ม ซึ่งหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

โดยสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประยูร ศรีผ่องใส (2542 : 12) ได้ศึกษา การพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 โดยใช้การเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิคกลุ่มสืบค้น การดำเนินการวิจัยมี 4 ขั้นตอน คือ (1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน (2) การสร้างโปรแกรมส่งเสริมทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ โดยใช้การเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิคกลุ่มสืบค้น (3) การทดลองใช้โปรแกรม (4) การปรับปรุง โปรแกรม ด้วยผู้เชี่ยวชาญ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2541 ของโรงเรียนบ้านหนองบอน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 32 คน ผลการวิจัยพบว่า

ค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียน หลังเข้าร่วม โปรแกรมสูงกว่าเกณฑ์การประเมิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อุบลรัตน์ ชลินเงิน (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์และทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เรื่อง ความร้อน สาร และแสง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สอนโดยใช้กระบวนการวิทยาศาสตร์กับการสอนโดยใช้เทคนิคการสืบค้น ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์ของกลุ่มทดลองที่สอนโดยใช้กระบวนการวิทยาศาสตร์สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการผลการวิจัยที่พบว่า�ักเรียนที่เรียนกลุ่มสารการเรียนธัญวิทยาศาสตร์ที่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิคกลุ่มสืบค้นมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม อาจเป็นเพราะว่า

4.1 การสอนโดยใช้เทคนิคกลุ่มสืบค้นเป็นรูปแบบการสอนที่มุ่งสอนกระบวนการแก่นักเรียน ประกอบด้วยการสอนให้นักเรียนเกิดความอยากรู้อยากเห็นเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมสืบค้น เพื่อหาคำตอบสำหรับปัญหาใดปัญหาหนึ่ง นักเรียนจะต้องทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ต้องปรึกษาหรือแบ่งปันหน้าที่และงาน จะต้องอภิปราย ถกเถียง เสนอข้อมูล อธิบาย ข้อสรุปสำหรับข้อคิดเห็นแต่ละข้อด้วย นอกจากนี้เทคนิคกลุ่มสืบค้นยังได้เพิ่มความคิดเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นสิ่งเร้าให้นักเรียนเกิดความอยากรู้ อยากรู้ ก็ต้องมีความคิดเห็น เมื่อรู้ว่าคนอื่นคิดอย่างไรได้เข้าใจการทำงานของคนอื่นได้แก้ปัญหาร่วมกับคนอื่นการสอนตามเทคนิคนี้จึงมีความสอดคล้องกับการดำเนินชีวิตในสังคมประชาธิปไตยอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับทั้งระบบของจogyz และเวลา (1996 : 65 – 88) กล่าวถึงเทคนิคกลุ่มสืบค้นในการค้นหาความรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มว่า เทคนิคกลุ่มสืบค้นจะเริ่มต้นโดยใช้ปัญหาเป็นตัวกระตุ้น โดยครูเป็นผู้เตรียมปัญหาและสถานการณ์ให้เด็ก ครูจะให้นักเรียนกำหนดและจัดโครงสร้างการศึกษาปัญหาด้านเอง ขั้นต่อไปนักเรียนพยายามวิเคราะห์บทบาทที่ต้องการจัดระบบการศึกษาของตนเอง การแสดงออกและรายงานผล สุดท้ายกลุ่ม จะประเมินผลโดยการเปรียบเทียบวัดถูกประสงค์ในตอนเริ่มต้นขั้นตอนการเรียนจะเป็นวัฏจักรเรื่อยไปในการสืบค้นหาความรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มสำหรับการสอนโดยใช้เทคนิคกลุ่มสืบค้นเป็นวิธีการเรียนที่เน้นการจัดสภาพแวดล้อมในระบบประชาธิปไตยทางการเรียน ให้นักเรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความรู้ความสามารถแตกต่างกัน แต่ละคนจะต้องมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการเรียนรู้และในความสำเร็จของกลุ่ม ทั้งโดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การแบ่งปันทรัพยากรการเรียนรู้รวมทั้งการเป็นกำลังใจแก่กันและกัน คนที่เรียนเก่งจะช่วยเหลือคนที่เรียนอ่อนกว่า สมาชิกในกลุ่มไม่เพียงแต่รับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง เท่านั้นแต่จะต้องรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของเพื่อนสมาชิกทุกคนในกลุ่มด้วย ความสำเร็จของแต่ละบุคคลคือความสำเร็จของกลุ่มด้วยนั่นเอง ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาผลของ

การใช้เทคนิคกลุ่มสืบค้นที่มีต่อทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์เพื่อให้นักเรียนได้มีผลการเรียนที่ดีขึ้น มีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ตลอดจนมีความรับผิดชอบมากยิ่งขึ้น

4.2 กิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคกลุ่มสืบค้นของกลุ่มทดลอง มีกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 3-5 คน สมาชิกในกลุ่มแบ่งหน้าที่ในการปฏิบัติ โดยปรึกษาหารือช่วยเหลือกันก่อให้เกิดเป้าหมาย และมีผลลัพธ์สูงกว่าการทำงานคนเดียวสอดคล้องกับบลูม (Bloom, 1976 : 48 – 50) กล่าวว่าวิธีสอนที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ คือ การเรียนเป็นกลุ่ม (Group Study) ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความรู้ เด็กเก่งได้ช่วยเหลือเด็กอ่อน จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า เด็กอ่อนมีผลลัพธ์ทางการเรียนดีขึ้น และการที่กิจกรรมการเรียนการสอนต้องมีการ ทำหน้าที่ตำแหน่งต่างๆ เป็นการฝึกฝนให้ผู้เรียนเรียนรู้ในบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ ในการทำงานร่วมกันเป็นอย่างดี ผู้เรียนยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ซึ่งนับว่าเป็นผลดีต่อการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.3 บรรยายการเรียนการสอนส่งเสริมการเรียนรู้ให้ดียิ่งขึ้น กล่าวคือ การให้ผู้เรียนมีความอิสรภาพ ห้องเรียนมีความสะอาดและปลอดภัย ภายในห้องเรียนมีการตกแต่งมุมความรู้ด้วย ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชาซึ่งช่วยกระตุ้นความสนใจได้รู้ ช่วยสร้างองค์ความรู้รวมทั้งลักษณะการเรียนที่เป็นไปอย่างสนุกสนาน ผู้เรียนได้พูดคุย ปรึกษาหารือมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง ผู้สอนให้ความรัก ความอบอุ่น สนุกสนานไปกับผู้เรียนจะมีผลทำให้ผู้เรียนกล้าแสดงออก มีความเชื่อมั่นในตนเอง มั่นใจเพิ่มขึ้น และเรียนได้ดีขึ้น สอดคล้องกับทฤษฎีของมาสโลว์ (Maslow, 1962) ที่กล่าวว่า การให้ผู้เรียนได้รับการตอบสนองความต้องการพื้นฐานของตนเอง อย่างพอเพียง การให้อิสรภาพและเสรีภาพแก่ผู้เรียนในการเรียนรู้ การจัดบรรยายการที่เอื้อต่อการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับทฤษฎีของโรเจอร์ส (Rogers, 1969) ที่กล่าวว่าการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนให้ความอบอุ่นปลอดภัย จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้

4.4 การใช้สื่อการเรียนการสอน ส่วนใหญ่ผู้วิจัยใช้สื่อการสอนหลายประเภท ทั้งรูปภาพ วัสดุอุปกรณ์การทดลองทางวิทยาศาสตร์ เอกสารประกอบการเรียนการสอน ซึ่งช่วยดึงดูดความสนใจกระตุ้นสร้างความกระตือรือร้น ไม่ทำให้เบื่อจ่าย เพราะเป็นการใช้สื่อที่เป็นรูปธรรม มีสีสันสวยงามเหมาะสมกับวัยผู้เรียน ที่ช่วยการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา สอดคล้องกับการค้นคว้าของอรพินทริสมพันธ์ (2538 : 89) และสุภาพ จันทร์สม (2540 : 78) ที่ได้ศึกษาว่า สื่อต่างๆ ทำให้ผู้เรียนมีความสนใจ เข้าใจในบทเรียนมากขึ้น และส่งผลให้นักเรียนมีผลลัพธ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้งสิ้น

ด้วยเหตุผลดังกล่าว นักเรียนที่เรียนกลุ่มสามารถการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ที่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิคกลุ่มสืบค้นมีผลลัพธ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้พับข้อสังเกตจากพฤติกรรมและผลงานของนักเรียนในขณะที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผลของการใช้เทคนิคกลุ่มสืบค้น พบว่า นักเรียนมีการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้ในด้านต่างๆ ดังนี้

1) ด้านความเข้าใจ หลักการ กฏ และทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์ นักเรียนมี พัฒนาการในด้านนี้ดีขึ้น จากการตอบคำถามในบทเรียน และการสรุปร่วมกันในขั้นการสร้าง ความเข้าใจมากขึ้น นักเรียนมีการอธิบายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และมี การซักถามในประเด็น ที่มีความขัดแย้ง โดยครูร่วมอภิปรายและถอยให้คำชี้แจงกับนักเรียน นักเรียนสามารถสรุปประเด็นเนื้อหาในแบบเรียนได้อย่างถูกต้องและเข้าใจ สามารถเขียนเป็น แผนผังความคิดได้อย่างกระชับ ครอบคลุมเนื้อหาและเขียนเป็นภาษาของตนเองได้อย่างถูกต้อง

2) ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทางวิทยาศาสตร์ นักเรียนมีความอยากรู้ อยากรู้ เมื่อนักเรียนเป็นผู้ตั้งคำถาม จึงต้องการที่จะรู้ จึงนำไปสู่การแสวงหาความรู้ด้วยวิธี ต่างๆ และรู้สึกสนุกที่จะทำกิจกรรมต่างๆ เป็นอย่างดี มีความกระตือรือร้น สามารถทำงานกลุ่ม ร่วมกับผู้อื่นได้ดี จากการสังเกตพบว่า ในระยะแรก นักเรียนไม่ค่อยพอใจกับการที่ครูแบ่งกลุ่มให้ แต่เมื่อครู ชี้แจงเหตุผลให้กับนักเรียนทราบว่า การแบ่งกลุ่มจะช่วยให้ความสามารถ จะทำให้เพื่อน นักเรียนที่เรียนเก่งช่วยคนที่เรียนอ่อนได้ ซึ่งนักเรียนก็สามารถแบ่งหน้าที่กันทำงาน รู้จักฟัง ความคิดเห็นของผู้อื่น มีความรับผิดชอบในหน้าที่ นักเรียนส่วนใหญ่เริ่มพอใจที่จะทำงานร่วมกัน และนักเรียนมีความใจกว้างจะยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นมากขึ้น

3) ด้านผลงานของนักเรียน นักเรียนมีพัฒนาการในการอธิบายและบันทึกผล การทดลองหลังจากที่นักเรียนเรียนไปได้ระยะหนึ่งแล้วนักเรียนมีพัฒนาการในการสื่อสาร สามารถเขียนสรุปเรื่องราวทางวิทยาศาสตร์ได้ชัดเจน สามารถอธิบาย และบันทึกผลการสังเกต ได้อย่างละเอียดถูกต้อง สามารถเขียน และนำเสนอผลงานทางวิทยาศาสตร์ในส่วนที่เป็น รายงานได้อย่างถูกต้องชัดเจน และสามารถอธิบายผลการค้นคว้าให้กับผู้อื่นฟังได้

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 จากการทดลองในครั้งนี้ พบว่า ผลการใช้เทคนิคกลุ่มสืบค้นที่มีต่อทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สมควรนำไปใช้ในการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ทั้งในด้านเนื้อหาวิชาและทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

1.2 จากการสังเกต จำนวนนักเรียนในชั้นเรียนมีจำนวนมาก ในการแบ่งกลุ่มนักเรียนแต่ละกลุ่มค่อนข้างมากทำให้กระบวนการทำงานกลุ่มไม่ค่อยสะดวกซึ่งกันมากสูง ข้อเสนอแนะในการนำแผนจัดการเรียนรู้เทคนิคกลุ่มสืบค้นไปใช้ต้องคำนึงถึงจำนวนนักเรียนให้เหมาะสมกับสภาพห้องเรียน

1.3 จากการสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทางวิทยาศาสตร์ พบร่วมในระยະแรกนักเรียนจะไม่ค่อยพอใจกับการที่ครูแบ่งกลุ่มให้ แต่เมื่อครูชี้แจงเหตุผลให้กับนักเรียนทราบว่าการแบ่งกลุ่มแบบความสามารถ จะทำให้เพื่อนนักเรียนที่เรียนเก่ง ช่วยคนที่เรียนอ่อนได้ซึ่งนักเรียนก็สามารถแบ่งหน้าที่กันทำงาน รู้จักฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความรับผิดชอบในหน้าที่ นักเรียนส่วนใหญ่เริ่มพอใจที่จะทำงานร่วมกัน และนักเรียนมีความใจกว้างจะยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นมากขึ้นซึ่งนำมาสู่ข้อเสนอแนะแก่ครู ดังจัดกลุ่มนักเรียนที่คละความสามารถ เก่ง ปานกลาง อ่อน และควรฝึกทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน เช่น ทักษะการเป็นผู้นำ ทักษะการสื่อสาร ทักษะการจัดการ ทักษะการสร้างความไว้วางใจและทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคม ให้นักเรียนเข้าใจก่อนล่วงหน้าจะช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 ในการจัดกิจกรรมภายในกลุ่มโดยใช้เทคนิคกลุ่มสืบค้นนี้ควรกำหนดระยะเวลาที่เหมาะสมเพื่อป้องกันการผิดพลาด และข้อบกพร่องอันอาจเกิดขึ้นได้ ในกรณีที่กำหนดระยะเวลานานเกินไปอาจทำให้ผู้เรียนขาดวินัยหรือเบื่อทั้งนี้เนื่องจากวัยของผู้เรียน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาการใช้เทคนิคกลุ่มสืบคันกับตัวแปรอื่นๆ เช่น ความสามารถในการวิเคราะห์ตนเอง ความสามารถในการคิดโดยใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม ความคงทนในการเรียนรู้ ความรู้ ความสามารถพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ ด้านลักษณะนิสัย ทางวิทยาศาสตร์ในเรื่องเขตคติทางวิทยาศาสตร์

2.2 ควรศึกษาสร้างเครื่องมือวัดรูปแบบอื่นเพื่อนำมาวัดความรู้ ความสามารถ ด้วยการประเมินตนเอง แฟ้มสะสมงาน (Portfolio)

2.3 ควรมีการนำความรู้ ความสามารถพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ และ ความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผลเชิงวิเคราะห์เดิมของผู้เรียนในกลุ่มนักเรียนเก่ง ปานกลาง อ่อน มากำหนดเป็นตัวแปรที่จะศึกษาต่อไป